

Forfatter: Jacobsen, Jørgen-Frantz

Titel: Udrag fra Barbara

Citation: Jacobsen, Jørgen-Frantz: "Barbara", i Jacobsen, Jørgen-Frantz: *Barbara*, Gyldendal, 1939, s. 55. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacobjf_01-shoot-idm140365628087392/facsimile.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Barbara

Han vilde fortsætte, hvor han havde sluppet, men han havde et Sting i Hjertet. Det voksede. En lamnende Smerte brød løs inde i ham. Hans Hjerte gik langsomt i en jernhaard *Knude*, det klemte og sved op gennem Struben, det strålede af Pine i hele hans Dryst.

Anna Sophie!

Han hørte sin egen Stemme, der endnu stammede: - Paaminder de uskikkelige, paaminder de uskikkelige ...

Hele Menigheden saa ham, hvorledes han stod og rokkede, hjælpeløs, kridhvid i Ansigtet, med en lille ildrød Plet paa hver Kind. Enkelte troede, han var blevet syg, ingen forstod den sande Grund til hans store Nød. En god Stund forløb, Løjtnantens trygge Snorke begyndte at blive urolig, han talte enkelte Ord i Sovne.

Da var det, som om Præsten selv studsede ved den store Stillehed. Han mærkede, at han stod paa Prædikestolen — og prædikede ikke. Menigheden sad i Kirken — og lyttede ikke. Et Solstrejf faldt ind ad Vinduerne, han saa alle Ansigterne ganske tydeligt. Øverst oppe i Baggrunden sad hans Broder med forundret Mine. „Norske Løve“ svajede langsomt i sin Snor, uden Maal eller Med. Og hele Kirken var som et Skib, der herreløst drev for Havets Bølger, faldt af Mennesker, men uden Styresmand.

Hr. Wenzel mandede sig op. De uskikkelige - - nu havde han det! Han lod sin Stemme lyde, den dirrede af Foruettelse. Havde han haft noget paa Hjerte før, saa havde han det ikke mindre nu. De uskikkelige, det var de store! Han saa for sig Handelsforvalterens mætte og glatte Mine. Som et Lyn tydeliggjorde den alt for ham. Han havde bundret denne Mine, hæget om den som en Plante, naar Handelsforvalteren sad ved hans Bord over en god Steg. Nu saa han sin egen Lykke fortæret, sig selv nedtrampet med det samme selvfølgelig, veltilfredse Udtryk. Han gispede, hans Sjæl og Sind vendte sig mod de store, snappede efter dem som en ufortjent sparket Hund. Han saa dem pludselig for sig som en ovig Skare af mægtige og mætte. Fogeden, og bag ham en Række af Fogeder, der havde foragtet Landets Bønder. Løjtnanten, og bag ham et Geled af Løjtnanter, der havde tæmpet Eksereits ind i skikkelige Karle. Handelsforvalteren, og bag ham en Flok af Handelsforvaltere, der havde snydt hans værdige og troskyldige Fædre. Kendte han ikke de store? Kong David, der stjal Urias' Instru. Herodes, der lod Johannes Døberen halshugge. Og bag dem alle Pontius Pilatus, der toede sine Hænder. De store toede til syvende

og sidst altid deres hvide, velbehagelige Hænder. Kendte han dem ikke? De havde vræret hans Liva Orm. Endnu for faa Minutter siden havde han staaet her og ansøgt om at maatte være én iblandt dem. Og nu var han blevet hugget i Hjertet!

Skalvænde af Bitterhed havde Hr. Wenzel begyndt sit Opgør med denne Verdens uskikkelige, men efterhaanden som han grov i sin egen Sjæl og blev Bjælken i sit eget Øje vær, voksede han selv med sin Forkyndelse. Ingen lønlig Krog i Menneskehjertet, ingen selvisk Snigtanke, intet Jorderigs Begær, ingen daaragtig Forfængelighed lod han forblive skjult. Han gjorde det klart, at Verden, og kun Verden, var Menneskesindets Maal og Med. Thi alle Mennesker var født daarlige og syndige og vidste ikke selv, hvor store Syndere de var. Ingen kunde blive retfærdig ved egen Kraft eller Fortjeneste, og alle fattedes Ære for Gud. Hver Gang et Menneske havde gjort en god Gerning, da kom bagefter Selvgodheden, den store Smigret, og rakte ham Haanden og gjorde dermed det gode til ondt. Intet godt blev sagt eller gjort, uden at Verden som en skiden Bagtanke læa under. Saa uendelig var Menneskets *Evneløshed* til den sande Godhed. Alt var paa Bunden Begær, Falskhed, Selvretfærdighed, Egenkærlighed, Daarskab, Forfængelighed! Forfængelighed!

— Hm, sagde Sorenskriveren til Lagmanden: saa han drejer over i *det* Hjørne i Dag. Ja, saa er altsaa et eller andet ganet ham kontrært.

Men Menigheden nede i Kirken hørte med Undren og Forførdelse paa Hr. Wenzels Tale og tænkte, at han dog alligevel var en stor Prædiker og Revser. Thi det var for dem alle, som om han viste dem deres eget Billede i et Spejl, og saa dybt ind i deres Hjertes. De tænkte ikke paa, at det kun var sit eget Hjerter, han saa i.

Ogsaa den nye Vaagøpræst, Hr. Poul, maatte som saa mange andre høje Hovedet. Thi han følte, at han selv vandrede paa den samme Forfængelighedens Sti og aldrig var helt glad, uden at hans Hjerte var smigret, hans Ærgertighed var vægget og hans Begær var tændt. Verden var det, og kun Verden, der legede for hans Øje, og han havde ikke selv Evnen til at løfte Blikket højere.

Men Hr. Wenzel, der saa, at han havde Menigheden med sig, gik dybere og dybere ned i Menneskehjertets Kældere og Irgange, og da han ikke kunde naa længere og ganske havde afsløret Menneskets fuldkomne *Evneløshed* til det gode og Uværdighed til at